

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 19/2019(3))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΚΑΝΑΛΙ ΣΙΓΜΑ (SIGMA TV)», ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «SIGMA RADIO T.V. PUBLIC LTD»

Ημερομηνία Απόφασης: 2 Οκτωβρίου, 2019

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Αγγελικής Λαζάρου, Χρύσως Τσόκκου, Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

Ο κ. Τάσος Κυρμίτσης, ειδοποιήθηκε κανονικά για τη συνεδρία, αλλά δεν παρευρέθηκε για προσωπικούς λόγους.

Εκ μέρους του οργανισμού: κ. Γιάννης Καρεκλάς, Διευθυντής Ενημέρωσης του τηλεοπτικού οργανισμού «ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΚΑΝΑΛΙ ΣΙΓΜΑ (SIGMA TV)»

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του «SIGMA TV» (εφεξής «ο οργανισμός») πιθανές παραβάσεις του **άρθρου 26(1)(ε)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των **Κανονισμών 24(2)(ε), 28(1) και 32(3)(δ)** των περί

Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο προνοεί τα εξής:

26(1) Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές –

(ε) του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου·

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν τα ακόλουθα:

24(2) Οι πιο κάτω κανόνες ισχύουν στα δελτία ειδήσεων και στις ενημερωτικές εκπομπές:

(ε) λαμβάνεται ειδική πρόνοια για ρεπορτάζ με θέμα τη βία εναντίον παιδιών, γυναικών ή ηλικιωμένων, που πιθανόν να προκαλέσουν φόβο, ώστε αυτά να προπαρασκευάζονται με ευαισθησία.

28(1): Τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται σε εκπομπή απολαύουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.

32(3) Απαγορεύεται –

(δ) η δημοσιοποίηση των ονομάτων ανηλίκων που εμπλέκονται σε αστυνομικές ή δικαστικές διαδικασίες και η μετάδοση οποιασδήποτε πληροφορίας που δυνατόν να οδηγήσει στην αποκάλυψη της ταυτότητάς τους.

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **28.5.2019** έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, έχετε το δικαίωμα να τις υποβάλετε γραπτώς και/ή προσωπικώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Η υποβολή των παραστάσεων μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής σας.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε γραπτώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε όπως τις υποβάλετε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός εικοσιπέντε (25) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε προσωπικώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε να πληροφορήσετε την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής ότι επιθυμείτε να τις υποβάλετε προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθείτε ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν επιθυμείτε να επιθεωρήσετε το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, ώστε να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις ανωτέρω καθορισμένες προθεσμίες, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε να υποβάλετε τις θέσεις σας αναφορικά με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται πιο κάτω:

1. Στις 20.02.2019, μεταξύ των ωρών **10:55 – 13:30**, ο οργανισμός μετέδωσε, στο πλαίσιο του ειδησεογραφικού προγράμματος «**Μεσημέρι και Κάτι**», την είδηση σχετικά με «**τη ρήξη παρθενικού υμένα και τον βιασμό βρέφους πέντε (5) μηνών**», που δεν διεπóταν από την αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ανήλικου παιδιού, της μητέρας και του πατέρα του, κατά παράβαση του άρθρου 26(1)(ε) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα κατά τη διάρκεια του πιο πάνω προγράμματος προβλήθηκαν τα εξής:

Παρουσιάστρια: «Καλό μεσημέρι κυρίες και κύριοι, δεν έχει ξεκινήσει τουλάχιστον ειδησεογραφικά καλά αυτή η μέρα. Πριν από λίγο διαπιστώθηκε ότι ένα βρέφος πέντε μηνών έχει υποστεί ρήξη παρθενικού υμένα, δυστυχώς αυτή η είδηση μας συγκλονίζει, πρόκειται για παιδί Σομαλών γονιών. Είναι ωστόσο ένα επιβεβαιωμένο περιστατικό. Θα συνδεθούμε με όλους τους αρμόδιους στην πορεία».

Ακολουθούν τίτλοι ειδήσεων και διαφημιστικό διάλειμμα.

Παρουσιάστρια: «Λοιπόν είναι σαφές ότι κάνουμε αρχή με αυτή την νέα δύσκολη είδηση. Πεντάμηνο βρέφος με ρήξη παρθενικού υμένα έχει διαπιστωθεί μετά από ιατρικές εξετάσεις, συνδεόμαστε με τη αίθουσα σύνταξης του sigmalive, η Φρόσω Βιολάρη είναι στην τηλεφωνική μας γραμμή».

Φ. Βιολάρη: «Καλό μεσημέρι Μαρίνα, αν και δεν είναι καλό όπως είπες και εσύ προλογίζοντας την τραγική αυτή είδηση που τουλάχιστον συγκλονισμό προκαλεί, τόσο σε εμάς που την μεταδίδονται όσο και προφανώς σε αυτούς που έφθασε κοντά τους και την διερεύνησαν από την πρώτη στιγμή και αυτή είναι η Αστυνομία, αφού το μόνο που λακωνικά επιβεβαιώνει η Αστυνομία είναι ότι υπάρχει μια τέτοια υπόθεση η οποία και διερευνάται. Θα πρέπει να τονίσουμε και εμείς με τη σειρά μας ως δημοσιογράφοι, ότι η υπόθεση είναι εξαιρετικά λεπτή, οι πληροφορίες μεταδίδονται με το σταγονόμετρο και τυγχάνουν της απαραίτητης έτσι προσοχής για το τι ακριβώς θα πούμε».

Παρουσιάστρια: «Και διπλής τριπλής διασταύρωσης είναι σαφές, πρέπει να σεβόμαστε».

Φ. Βιολάρη: «Πολύ σωστά μεταφέρουμε και εμείς εδώ από στο sigmalive και το sigma ότι έχουμε επιβεβαιωμένο, είναι ότι το παιδί είναι Σομαλών γονιών είναι πέντε μηνών και έχει επιβεβαιωθεί μετά από εξέταση του στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας ότι υπέστη ρήξη παρθενικού υμένα. Να πούμε ότι το τραγικό αυτό συμβάν επιβεβαίωσαν η γυναικολόγος του νοσοκομείου, η ιατροδικαστής Ελένη Αντωνίου και αρμόδιος παιδοχειρουργός του Νοσοκομείου. Αυτές είναι οι πρώτες επιβεβαιωμένες πληροφορίες Μαρίνα τις οποίες μεταφέρουμε εδώ. Για οτιδήποτε νεότερο στο sigmalive η είδηση ανανεώνεται, το ρεπορτάζ τρέχει μιας και μιλάμε προφανώς για την είδηση της μέρας (...))»

Στη συνέχεια του προγράμματος φιλοξενήθηκε τηλεφωνικά η Πρόεδρος του Συμβουλίου «Φωνή», Αναστασία Παπαδοπούλου η οποία ανέφερε ότι τέτοια περιστατικά υπάρχουν και πολλές φορές δεν καταγγέλλονται λόγω του νεαρού της ηλικίας των θυμάτων και της έλλειψης μαρτυρίας εκ μέρους τους. Δεν σχολίασε ιδιαίτερα το συγκεκριμένο περιστατικό, ενώ μεταξύ άλλων ανέφερε:

Α. Παπαδοπούλου: «Όταν μιλάμε για τη σεξουαλική κακοποίηση παιδιών περιλαμβάνουμε όλες τις ηλικίες. Θα ήθελα να κάνω μια παρατήρηση μόνο στο ρεπορτάζ σας αν θα μπορούσατε και θα παρακαλούσα όλα τα ΜΜΕ, δεν

υπάρχει κανένας απολύτως λόγος να αναφέρεται η εθνικότητα των γονιών του παιδιού».

Παρουσιάστρια: «Βέβαια στον δικό μας τίτλο όπως βλέπετε δεν το έχουμε».

Α.Παπαδοπούλου: «Απλά επειδή το έχω ακούσει, δεν υπάρχει λόγος. Δεν προσθέτει καμιά απολύτως πληροφορία που μας κάνει να αναγνωρίσουμε αυτό το πρόβλημα και αντιθέτως δεν θέλω να περνάει ποτέ το μήνυμα ότι τα παιδιά που κινδυνεύουν από σεξουαλική κακοποίηση είναι συγκεκριμένων εθνικοτήτων ή από συγκεκριμένες οικογένειες».

Παρουσιάστρια: «Είναι σαφές, είναι κάτι απάνθρωπο, δεν είναι θέμα κουλτούρας».

(...)

Παρουσιάστρια: «Επειδή κυρία Παπαδοπούλου το αναφέρατε αυτό και πριν και δεν είχα άμεση αντίδραση, μάλλον με σόκαρε και εμένα την ίδια, λέτε ότι υπάρχουν κάθε μέρα τέτοια περιστατικά;»

Α. Παπαδοπούλου: «Σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών ναι. κάθε μέρα σχεδόν γίνονται αναφορές».

Παρουσιάστρια: «Και δεν αποδεικνύονται; Τι εννοείτε δεν αποδεικνύονται στα παιδιά αυτά τα περιστατικά, δεν μιλάνε, δεν μιλάει κάποιος δεν μπορεί να αποδειχτεί ιατρικά γιατί;»

Α. Παπαδοπούλου: «Διότι πολλές φορές δεν υπάρχει η ολοκληρωμένη πράξη η οποία να αφήνει ιατρικά τεκμήρια. Άρα αν μιλάμε για μικρά παιδιά, που υπάρχουν πολλές περιπτώσεις, κυρίως κάτω των 4 - 5 ετών, δεν μπορεί αν ιατρικά δεν υπάρχουν στοιχεία, που σπανίως υπάρχουν ιατρικές αποδείξεις, δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί υπόθεση αν δεν μπορεί το ίδιο παιδί να μιλήσει».

Παρουσιάστρια: «Δηλαδή μπορεί να αποδειχτεί ιατρικά μόνο όταν υπάρχει ... βία είναι έτσι κι αλλιώς, αισχρή πράξη είναι έτσι κι αλλιώς, αλλά όταν υπάρχει υπέρμετρη βία μπορεί να αποδειχτεί μόνο ιατρικά;»

Α. Παπαδοπούλου: «Όχι, πρώτα από όλα δεν υπάρχει υπέρμετρη ή αποδεκτή βία, απλά τα ιατρικά τεκμήρια, ας πούμε για την περίπτωση που αναφέρετε σήμερα, ρήξη παρθενικού υμένα, δυστυχώς υπάρχουν ιατρικώς πάρα πολλές

εξηγήσεις γιατί μπορεί να υπάρξει ρήξη παρθενικού υμένα, δεν είναι αυτόματο το συμπέρασμα ότι υπήρξε σεξουαλική κακοποίηση, δεν μιλώ για την συγκεκριμένη υπόθεση προφανώς, εξηγώ γιατί πολλές υποθέσεις δεν μπορούν να στοιχειοθετηθούν πολλές φορές στο δικαστήριο όταν το παιδί δεν είναι σε θέση να μιλήσει».

(...)

Παρουσιάστρια: «Στην προκειμένη περίπτωση όμως λέτε ότι υπάρχουν πολλοί ..» (σ.σ λόγοι και ενδείξεις που να στοιχειοθετούν την υπόθεση βιασμού)

Α. Παπαδοπούλου: «Όχι δεν μιλώ για την προκειμένη περίπτωση, μιλάω για άλλες υποθέσεις που έχουν φτάσει στο δικαστήριο. Δεν γνωρίζω τίποτα για την συγκεκριμένη περίπτωση πέραν αυτών που έχω ακούσει στο δικό σας ρεπορτάζ».

Παρουσιάστρια: «Αναφέρατε όμως ότι υπάρχουν πολλές εξηγήσεις ιατρικές, για να υποστεί ένα παιδί, **ένα βρέφος στην προκειμένη περίπτωση**, ρήξη παρθενικού υμένα».

Α. Παπαδοπούλου: «Δεν θα επεκταθώ, δεν μίλησα μόνο για βρέφη, μίλησα για περιπτώσεις όπου υπάρχουν ιατρικές ενδείξεις αλλά δεν είναι αποφασιστικές. Για την ιατρική άποψη θα ήταν καλύτερο να ζητούσατε την άποψη ενός ιατροδικαστή ή ειδικού ιατρού».

(...)

Μετά την παρουσίαση άλλων θεμάτων και ειδήσεων της ημέρας επαναπροβάλλεται το θέμα με το βρέφος:

Παρουσιάστρια: «Εμείς κυρίες και κύριοι είμαστε με το βλέμμα βεβαίως στραμμένο στην υπόθεση με το πεντάμηνο βρέφος. **Δυστυχώς οι πληροφορίες πλέον λένε ότι πρόκειται για βιασμό. Ελπίζουμε ότι αυτό θα μπορέσει να διαψευστεί, ωστόσο η αστυνομία επιβεβαιώνει ότι έχει επί του παρόντος συλληφθεί ο πατέρας.** Πρέπει να μιλήσουμε με τον Βοηθό Διευθυντή της Παιδοχειρουργικής Κλινικής του Μακάριου Νοσοκομείου τον κ. Ευθύμιο Τσιβιτανίδη. Κύριε Τσιβιτανίδη καλό μεσημέρι. Λοιπόν πείτε μας για αυτό το τραγικό συμβάν».

Ε. Τσιβιτανίδης: «Πράγματι είναι ένα τραγικό και συγκλονιστικό συμβάν που πολύ σπάνια συναντά κανείς στα ιατρικά χρονικά, να έχει βιαστεί, να έχει πέσει δηλαδή θύμα σεξουαλικής κακοποίησης ένα κοριτσάκι μόλις πέντε μηνών. Πραγματικά είναι κάτι που μας έχει συγκλονίσει. Το παιδί νοσηλεύεται εκτός κινδύνου στην παιδοχειρουργική κλινική. Έχει εξεταστεί και από παιδοχειρουργό, από γυναικολόγο και έχει επιβεβαιωθεί δυστυχώς αυτή η αποτρόπαια πράξη».

Παρουσιάστρια: «Μάλιστα. Φαίνεται ότι είναι η μητέρα αυτή που έκανε την καταγγελία».

Ε. Τσιβιτανίδης: «Η μητέρα έκανε την καταγγελία και οι υποψίες είναι εναντίον δυστυχώς του πατέρα του παιδιού».

(...)

Παρουσιάστρια: «Κύριε Τσιβιτανίδη, επειδή προηγουμένως μιλούσαμε με την κ. Αναστασία Παπαδοπούλου και μας έλεγε ότι σε πολλές περιπτώσεις τα παιδιά τα οποία έχουν πέσει θύματα βιασμού, δεν μπορεί να αποδειχτεί, αν τα ίδια τα παιδιά δεν μιλάνε, δεν μπορεί να αποδειχτεί και μάλιστα υπάρχουν και ιατρικά τεκμήρια που λεν ότι **η ρήξη παρθενικού υμένα θα μπορούσε να προέλθει και από άλλους παράγοντες. Μπορείτε να μας το εξηγήσετε εσείς λίγο ιατρικά αυτό**».

Ε. Τσιβιτανίδης: «Εδώ οι γιατροί που το εξέτασαν και σας είπα ήταν και γυναικολόγος και παιδοχειρουργός, διαπίστωσαν ευρήματα που συνάδουν με βιασμό».

Παρουσιάστρια: «**Μάλιστα. Είναι δηλαδή πέραν πάσης αμφιβολίας**».

Ε. Τσιβιτανίδης: «Τώρα αν μου λέτε έγινε από ένα αντικείμενο και δεν έγινε με αυτό τον τρόπο, τώρα τι να σας πω, αυτά είναι νομικίστικα κόλπα τα οποία πολλές φορές τα έχουμε ακούσει και στα δικαστήρια που πάμε για μάρτυρες για παρόμοιες υποθέσεις».

Παρουσιάστρια: «**Πάντως ιατρικά μπορεί να αποδειχθεί πέραν πάσης αμφιβολίας έτσι; Γενικότερα μιλάω τώρα**».

Ε. Τσιβιτανίδης: «Έτσι φαίνεται, έτσι φαίνεται, έτσι φαίνεται».

Παρουσιάστρια: «Σας ευχαριστούμε, να' στε καλά. Άσχημα, άσχημα τα νέα. Φαίνεται ότι έχει λοιπόν συλληφθεί ο πατέρας, η υπόθεση έγινε ουσιαστικά μετά από καταγγελία της μάνας. Ο πατέρας έχει ήδη συλληφθεί. Στην αρχή λέγαμε ότι μακάρι να μπορούσε να διαψευστεί, να ήταν κάτι άλλο που θα μπορούσε να έχει οδηγήσει σε αυτό το ιατρικό εύρημα για το πεντάμηνο βρέφος. Δυστυχώς είναι πλέον επιβεβαιωμένο ότι πρόκειται για βιασμό. Δυστυχώς, δυστυχώς, είναι αποτρόπαιο, είναι εγκληματικό».

Στη συνέχεια στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος μεταδόθηκε σύντομο Δελτίο Ειδήσεων κατά τη διάρκεια του οποίου μεταδόθηκαν τα εξής:

Τίτλος: Αποτροπιασμός! Ρήξη παρθενικού υμένα σε βρέφος πέντε μηνών.

Παρουσιάστρια: «Αποτροπιασμός! Βρέφος μόλις πέντε μηνών υπέστη ρήξη παρθενικού υμένα. Σύμφωνα με τον Βοηθό Διευθυντή της Παιδοχειρουργικής Κλινικής του Μακάριου Νοσοκομείου, Ευθύμιο Τσιβιτανίδη, τα ιατρικά ευρήματα τόσο από γυναικολόγο, όσο και από παιδοχειρουργό και ιατροδικαστή, **συνάδουν , καταδεικνύουν βιασμό.** Το βρέφος νοσηλεύεται εκτός κινδύνου όπως σημείωσε. Το παιδί μεταφέρθηκε στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας από τους γονείς του. **Ωστόσο για διευκόλυνση των ανακρίσεων η αστυνομία συνέλαβε τον πατέρα του βρέφους ο οποίος αρνείται κατηγορηματικά κάθε ανάμειξη.** Ο πατέρας οδηγήθηκε το πρωί ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας το οποίο σε διαδικασία κεκλεισμένων των θυρών διέταξε την κράτησή του για πέντε ημέρες (...) στηρίζοντας τη θέση αυτή (σ.σ έλλειψη ιατρικών αποδείξεων σε περιπτώσεις σεξουαλικής κακοποίησης στα δικαστήρια), ο κ. Τσιβιτανίδης έκανε λόγο για νομικίστικά κόλπα στη βάση του εύρους ερμηνείας ιατρικών ευρημάτων, **όπως για παράδειγμα ότι η ρήξη παρθενικού υμένα θα μπορούσε να έχει προέλθει, από αντικείμενο ή κατά λάθος».**

Σύμφωνα με επιστολή του Υπεύθυνου του Γραφείου Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων της Αστυνομίας Κύπρου, Ανδρέα Αγγελίδη, προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, ημερομ. **21.03.2019**, το Γραφείο Τύπου «σε καμία

περίπτωση επιβεβαίωσε ή ενημέρωσε με οποιοδήποτε τρόπο, οποιοδήποτε δημοσιογράφο για τις εν λόγω πληροφορίες, ούτε και εξέδωσε οποιαδήποτε ανακοίνωση ή δελτίο σε σχέση με την υπό αναφορά υπόθεση» (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α).

2. Στις **20.02.2019**, μεταξύ των ωρών **10:55 – 13:30**, ο οργανισμός μετέδωσε, στο πλαίσιο του ειδησεογραφικού προγράμματος «Μεσημέρι και Κάτι», την είδηση σχετικά με «τη ρήξη παρθενικού υμένα και τον βιασμό βρέφους πέντε (5) μηνών», που πιθανόν να προκάλεσε φόβο, χωρίς να ληφθεί ειδική πρόνοια ώστε αυτό να προπαρασκευαστεί με ευαισθησία, κατά παράβαση του Κανονισμού 24(2)(ε) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **20.02.2019**, μεταξύ των ωρών **10:55 – 13:30**, ο οργανισμός μετέδωσε, στο πλαίσιο του ειδησεογραφικού προγράμματος «Μεσημέρι και Κάτι», την είδηση σχετικά με «τη ρήξη παρθενικού υμένα και τον βιασμό βρέφους πέντε (5) μηνών», με αναφορές στον πατέρα του παιδιού, ο οποίος δεν απήλαυσε δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς, κατά παράβαση του Κανονισμού 28(1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

4. Στις **20.02.2019**, μεταξύ των ωρών **10:55 – 13:30**, ο οργανισμός μετέδωσε, στο πλαίσιο του ειδησεογραφικού προγράμματος «Μεσημέρι και Κάτι», την είδηση σχετικά με «τη ρήξη παρθενικού

υμένα και τον βιασμό βρέφους πέντε (5) μηνών», κατά το οποίο μεταδόθηκαν πληροφορίες που δυνατόν να οδήγησαν στην αποκάλυψη της ταυτότητας ανήλικου παιδιού, το οποίο εμπλεκόταν σε αστυνομική διαδικασία, κατά παράβαση του Κανονισμού 32(3)(δ) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

5. Στις **20.02.2019**, μεταξύ των ωρών **20:20 – 21:20**, ο οργανισμός μετέδωσε, στο πλαίσιο του Κεντρικού Δελτίου Ειδήσεων «**Τομές στα Γεγονότα**», την είδηση σχετικά με «**τη ρήξη παρθενικού υμένα και τον βιασμό βρέφους πέντε (5) μηνών**», που δεν διεπόταν από την αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ανήλικου παιδιού, της μητέρας και του πατέρα του, κατά παράβαση του άρθρου **26(1)(ε)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα κατά τη διάρκεια του πιο πάνω δελτίου προβλήθηκαν τα εξής:

Τίτλος: «**ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΟΚ**»

Πρωτοφανής υπόθεση πιθανής σεξουαλικής κακοποίησης βρέφους πέντε μηνών. Χειροπέδες στον πατέρα. Αποσβολωμένη παρακολουθεί η κοινωνία.

Παρουσιαστής: «Συγκλονισμένη η κοινή γνώμη παρακολουθεί από το πρωί την είδηση για το πεντάμηνο βρέφος το οποίο υπέστη ρήξη παρθενικού υμένα. Η Αστυνομία ενημερώθηκε από το Μακάρειο Νοσοκομείο με τους ανακριτές να διερευνούν πλέον υπόθεση ενδεχόμενης σεξουαλικής κακοποίησης. Για την υπόθεση συνελήφθη ο πατέρας του βρέφους ο οποίος τέθηκε υπό πενθήμερη κράτηση».

Ακολουθεί ρεπορτάζ με τίτλο «ΣΟΚ ΚΑΙ ΑΠΟΤΡΟΠΙΑΣΜΟΣ. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΗ ΥΠΟΘΕΣΗ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΔΙΕΡΕΥΝΑ Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ», μέσω του οποίου παρουσιάζονται τα γεγονότα της υπόθεσης όπου μεταξύ άλλων μεταδόθηκαν τα εξής:

«Μπροστά σε μια σοκαριστική υπόθεση βρίσκονται τις τελευταίες ώρες αστυνομία και ιατρικό προσωπικό του Μακάρειου Νοσοκομείου. Χθες Τρίτη κατά τη διάρκεια εξέτασης σε βρέφος πέντε μηνών, το οποίο μεταφέρθηκε στο Νοσοκομείο με εκδορές έμειναν και οι ίδιοι άφωνοι από τα ευρήματά τους. Αυτό που διαπίστωσαν δεν το χωράει το ανθρώπινο μυαλό. Ρήξη παρθενικού υμένα! Γεγονός το οποίο επιβεβαίωσαν η γυναικολόγος του νοσοκομείου, η ιατροδικαστής Ελένη Αντωνίου καθώς και ο παιδοχειρουργός του νοσοκομείου.»

Μεταδόθηκαν αποσπάσματα από τις δηλώσεις του Βοηθού Διευθυντή της Παιδοχειρουργικής Κλινικής του Μακάριου Νοσοκομείου κ. Ευθύμιου Τσιβιτανίδη όπως είχαν μεταδοθεί κατά τη διάρκεια του προγράμματος «Μεσημέρι και Κάτι» της ίδιας μέρας.

«Η Αστυνομία ενημερώθηκε από το Μακάρειο Νοσοκομείο και αμέσως οι ανακριτές έπιασαν δουλειά. **Σύμφωνα με πληροφορίες, η νεαρή μητέρα από την Σομαλία ισχυρίστηκε στην αστυνομία ότι είχε αφήσει το βρέφος με τον πατέρα του και πήγε στην εργασία της.** Ανέφερε παράλληλα ότι πρωτού αποχωρήσει έδειξε τη διαδικασία αλλαγής πανιού στο σύζυγο της και ενδεχομένως οι εκδορές που φέρει να προκλήθηκαν από αυτή τη διαδικασία. Όπως ήταν αναμενόμενο οι ανακριτές δεν πείστηκαν και προχώρησαν στη σύλληψη του συζύγου της.»

Μεταδόθηκαν αποσπάσματα από τις δηλώσεις της Πρόεδρου του Συμβουλίου «Φωνή», κ. Αναστασίας Παπαδοπούλου και της Προέδρου της Επιτροπής Ανθρ. Δικαιωμάτων της Βουλής κ. Στέλλας Κυριακίδου, όπως είχαν μεταδοθεί κατά τη διάρκεια του προγράμματος «Μεσημέρι και Κάτι» της ίδιας μέρας.

«Το πρωί ο πατέρας οδηγήθηκε ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, το οποίο σε κεκλεισμένων των θυρών διαδικασία διέταξε την κράτηση του για πέντε ημέρες. Εναντίον του διερευνώνται αδικήματα που

αφορούν κακοποίηση βρέφους. Ο ίδιος πάντως αρνείται κάθε ανάμειξη στην υπόθεση. Ήδη η αστυνομία ερεύνησε την οικία στην οποία διέμενε το βρέφος και παρέλαβε τεκμήρια τα οποία θα σταλούν για επιστημονικές εξετάσεις. **Μεταξύ των όσων διερευνώνται είναι και το ενδεχόμενο να προέβησαν σε αυτή την πράξη προκειμένου να εξασφαλίσουν μόνιμη διαμονή στην Κύπρο.»**

Τηλεφωνική επικοινωνία με τον Εκτελεστικό Διευθυντή του Μακάρειου Νοσοκομείου Δρ. Ανδρέα Νεοφύτου.

Παρουσιαστής: «Κύριε Νεοφύτου καλησπέρα. Ομολογώ ότι είναι εξαιρετικά δύσκολη και η δική μου η θέση απόψε, θα προσπαθήσω να κάνω ότι καλύτερο μπορώ. Πέστε μου κατ' αρχάς, υπάρχει δυνατότητα σε αυτή την ηλικία ενός βρέφους να υπάρξει σεξουαλική κακοποίηση;»

Δρ. Νεοφύτου: «**Να σας πω τα γεγονότα λίγο. Κατ' αρχήν η γνώμη η δική μου ότι αυτά τα περιστατικά δεν έπρεπε να καταλήγουν στα δελτία ειδήσεων αλλά να περιορίζονται αποκλειστικά καθαρά στον ιατρικό έλεγχο όπως επίσης εάν χρειαστεί οι κοινωνικές υπηρεσίες ή η αστυνομία (...)** Ένα παιδάκι το οποίο έρχεται στα εξωτερικά ιατρεία για να εμβολιαστεί, γίνεται έλεγχος από την παιδιάτρο και διαπιστώνει ότι υπάρχει ένας ερεθισμός στην περιοχή των γεννητικών οργάνων. Και με την υπόνοια της ύπαρξης κακοποίησης υπάρχει ενδεδειγμένη διαδικασία και βάσει πρωτοκόλλου, κινητοποιείται η διαδικασία αυτή ούτως ώστε να συγκληθεί μια πολυθεματική ομάδα, να εξετάσει το παιδί και αυτό έγινε στην περίπτωση αυτού του παιδιού (...)

Παρουσιαστής: «Το ανθρώπινο όργανο το οποίο υπέστη ζημιά, δύναται να την υποστεί και με κάτι άλλο εκτός από την σεξουαλική κακοποίηση, θα μπορούσε δηλαδή και με μια άτσαλη αλλαγή πανιού;»

Δρ. Νεοφύτου: «Ακριβώς αυτό ήθελα να σας πω. Εκείνο που επιβεβαιώνουμε είναι ότι υπάρχει ένας έντονος ερεθισμός στην περιοχή των γεννητικών οργάνων χωρίς αιμορραγία και βαθύ τραυματισμό, αλλά αυτό μπορεί να έγινε από ένα βαθύ καθαρισμό στην προσπάθεια να γίνει καλύτερα και να ερεθίστηκε η περιοχή και να προκλήθηκε αυτός ο φαινομενικά υπαρκτός

κακοποίησης. Τώρα για να αποκλείσω ή να επιβεβαιώσω δεν μπορώ, αυτό θέλει περαιτέρω διερεύνηση.»

Παρουσιαστής: «Με δεδομένη την αδυναμία του βρέφους να μαρτυρήσει, μιλήσει, να έχει την δική του φωνή, αυτό μπορεί να διακριβωθεί ιατρικά για το αν έγινε το ένα ή το άλλο όπως το περιγράφετε, να εξακριβωθεί;»

Δρ. Νεοφύτου: «Εκείνο που μπορώ να σας επιβεβαιώσω είναι ότι δεν υπήρχε αιμορραγία, δεν υπήρχε βαθύς τραυματισμός, υπήρχε όμως ερεθισμός στην περιοχή των οργάνων των γεννητικών, των μικρών και των μεγάλων χειλέων του αιδοίου.»

Παρουσιαστής: «Μάλιστα. Απλά να συμπληρώσω σε ό,τι είπατε πριν ότι συμφωνώ πλήρως με την θέση ότι πολύ λίγα πρέπει να λέγονται στην τηλεόραση. Να πω ότι είστε σήμερα εδώ επειδή τα βρέφη δεν μπορούν να μιλούν, τουλάχιστον ας ευαισθητοποιηθούν οι τρίτοι για να δίνουν ένα στίγμα και να είναι η φωνή των μωρών. Αυτή την ιδέα υπηρετούμε εδώ γιατρέ, δεν έχω καμιά διάθεση ούτε εγώ ούτε οι συνεργάτες μου γιατρέ να επιτελέσουμε οτιδήποτε άλλο, μακριά από εμάς.»

Στις 20.02.2019 η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαιτερότητα και τη σοβαρότητα του περιστατικού, είχε αποστείλει **Εγκύκλιο υπ' αριθμό 4/2019** στους τηλεοπτικούς οργανισμούς, προκειμένου ν' αντιμετωπίσουν το εν λόγω θέμα με το δέοντα σεβασμό και ευαισθησία και ν' αποφύγουν την αναφορά σε αχρείαστες πληροφορίες (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β**).

Περαιτέρω, σύμφωνα με επιστολή του Υπεύθυνου του Γραφείου Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων της Αστυνομίας Κύπρου, Ανδρέα Αγγελίδη, προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, ημερομ. **21.03.2019**, το Γραφείο Τύπου «σε καμία περίπτωση επιβεβαίωσε ή ενημέρωσε με οποιοδήποτε τρόπο, οποιοδήποτε δημοσιογράφο για τις εν λόγω πληροφορίες, ούτε και εξέδωσε οποιαδήποτε ανακοίνωση ή δελτίο σε σχέση με την υπό αναφορά υπόθεση» (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α**).

6. Στις **20.02.2019**, μεταξύ των ωρών **20:20 – 21:20**, ο οργανισμός μετέδωσε, στο πλαίσιο του Κεντρικού Δελτίου Ειδήσεων «**Τομές στα Γεγονότα**», την είδηση σχετικά με «**τη ρήξη παρθενικού υμένα και τον βιασμό βρέφους πέντε (5) μηνών**», που πιθανόν να προκάλεσε φόβο, χωρίς να ληφθεί ειδική πρόνοια ώστε αυτό να προπαρασκευαστεί με ευαισθησία, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(ε)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 5.

7. Στις **20.02.2019**, μεταξύ των ωρών **20:20 – 21:20**, ο οργανισμός μετέδωσε, στο πλαίσιο του Κεντρικού Δελτίου Ειδήσεων «**Τομές στα Γεγονότα**», την είδηση σχετικά με «**τη ρήξη παρθενικού υμένα και τον βιασμό βρέφους πέντε (5) μηνών**», με αναφορά στους γονείς του παιδιού, οι οποίοι δεν απήλυσαν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς, κατά παράβαση του **Κανονισμού 28(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 5.

8. Στις **20.02.2019**, μεταξύ των ωρών **20:20 – 21:20**, ο οργανισμός μετέδωσε, στο πλαίσιο του Κεντρικού Δελτίου Ειδήσεων «**Τομές στα Γεγονότα**», την είδηση σχετικά με «**τη ρήξη παρθενικού υμένα και τον βιασμό βρέφους πέντε (5) μηνών**», κατά το οποίο μεταδόθηκαν πληροφορίες που δυνατόν να οδήγησαν στην αποκάλυψη της ταυτότητας ανήλικου παιδιού, το οποίο εμπλεκόταν σε αστυνομική διαδικασία, κατά παράβαση του **Κανονισμού 32(3)(δ)** των περί

Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 5.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Διευθυντή Ενημέρωσής του κ. Γιάννη Καρεκλά, ημερομ. **3.6.2019 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι')** ζήτησε όπως υποβάλει προσωπικώς τις θέσεις του στην Αρχή, αναφορικά με τις υπό αναφορά πιθανές παραβάσεις. Σημειώνεται δε ότι, ο οργανισμός δεν εξέφρασε την επιθυμία να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Με επιστολή της ημερομ. **20.9.2019 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ')**, η Αρχή κάλεσε αντιπρόσωπο του οργανισμού να εμφανιστεί στη συνεδρία της ημερομ. **2.10.2019** στις **16:15**, για να υποβάλει προσωπικά τις παραστάσεις του σε σχέση με τις πιθανές παραβάσεις που διατυπώθηκαν εναντίον του οργανισμού.

Κατά την ενώπιον της Αρχής διαδικασία, παρέστη εκ μέρους του οργανισμού ο κ. Γιάννης Καρεκλάς, Διευθυντής Ενημέρωσης του οργανισμού.

Ο κ. Καρεκλάς δήλωσε ότι ο οργανισμός απορρίπτει όλες τις κατηγορίες. Συγκεκριμένα ανέφερε ότι έχει διαβάσει πολύ προσεκτικά τις κατηγορίες τις οποίες έχει στοιχειοθετήσει εναντίον του οργανισμού η Αρχή, ότι δηλαδή ο οργανισμός δήθεν δεν σεβάστηκε την προσωπικότητα του βρέφους και της οικογένειάς του, ενώ στην πραγματικότητα, ο οργανισμός χειρίστηκε με υπερβολική προσοχή το θέμα, αφού δημοσίευσε μόνο όσες πληροφορίες προέρχονταν από τεκμηριωμένες πηγές, ενώ η περιγραφή των γεγονότων ήταν περιορισμένη. Συνεχίζοντας ανέφερε ότι και το δελτίο ειδήσεων, το οποίο αντιμετωπίζει τις ίδιες κατηγορίες, με το μεσημεριανό ενημερωτικό πρόγραμμα, κράτησε την ίδια γραμμή, δηλαδή δόθηκε ο λόγος στον Διευθυντή του Μακάρειου Νοσοκομείου για να παρουσιαστεί μια επιστημονική

προσέγγιση στο θέμα, ούτως ώστε να μην αποκρυφθεί οτιδήποτε και να δημοσιευθούν στοιχεία που δεν θα μπορούσε το θύμα, λόγω ηλικίας, να αναφέρει.

Επιπλέον, ο κ. Καρεκλάς ανέφερε ότι παρουσιάστηκε ένα γεγονός το οποίο ήταν επιβεβαιωμένο, τόσο από την Ιατροδικαστή που εξέτασε το βρέφος, όσο και από την Αστυνομία και τον Διευθυντή της Παιδοχειρουργικής Κλινικής του Μακάρειου Νοσοκομείου, τονίζοντας ότι ο οργανισμός του ουδέποτε μετέδωσε ψευδείς ειδήσεις (fake news). Συνεχίζοντας ανέφερε ότι θα του προκαλούσε εντύπωση αν ο Εκπρόσωπος Τύπου της Αστυνομίας επιβεβαίωνε το γεγονός ότι οι πληροφορίες που παρουσιάστηκαν, διοχετεύθηκαν από την Αστυνομία, υποστηρίζοντας ότι υπάρχουν πολλά τμήματα στην Αστυνομία και είναι αρκετές οι διασυνδέσεις της δημοσιογραφικής – ερευνητικής ομάδας του οργανισμού, τονίζοντας ότι η πηγή των πληροφοριών που λάμβανε και μετέδιδε ο οργανισμός ήταν μέσα από την Αστυνομία.

Σε ερώτηση της Προέδρου της Αρχής κατά πόσο υπήρχε λόγος να αποκαλυφθεί η εθνικότητα του βρέφους και των γονιών του, ο κ. Καρεκλάς απάντησε ότι δεν υπήρχε λόγος και θα μπορούσε να αποφευχθεί. Υποστήριξε παράλληλα ότι ο οργανισμός δεν είχε οποιοδήποτε ρατσιστικό κίνητρο απέναντι στο παιδί και την οικογένειά του και ότι η όλη προσέγγιση του θέματος έγινε με μεγάλη ευαισθησία, αφού δεν αποκαλύφθηκαν άλλες σημαντικές πληροφορίες, όπως για παράδειγμα πως μοιάζει το θύμα, πόσα αδέρφια έχει, που μένουν κλπ, τονίζοντας ότι η αποκάλυψη και μόνον της εθνικότητας των εμπλεκόμενων στην υπόθεση ατόμων, δεν αποτελεί και αποκάλυψη της ταυτότητάς τους.

Σε ερώτηση της Προέδρου της Αρχής αν υπάρχει κάποιο πρωτόκολλο χειρισμού αυτού του είδους υποθέσεων, ο κ. Καρεκλάς ανέφερε ότι υπάρχει ένα έντυπο – εγχειρίδιο, το οποίο έχουν και χρησιμοποιούν όλοι οι

δημοσιογράφοι του οργανισμού, σχετικά με την αντιμετώπιση θεμάτων που εμπλέκουν ανήλικους και άλλα ευαίσθητα ζητήματα.

Στη συνέχεια, η Πρόεδρος ζήτησε από τον κ. Καρεκλά όπως τοποθετηθεί συγκεκριμένα για κάθε μία κατηγορία που αντιμετωπίζει ο οργανισμός. Ο κ. Καρεκλάς ανέφερε τα εξής:

- Ως προς τις παραβάσεις του άρθρου 26(1)(ε), ο κ. Καρεκλάς υποστήριξε ότι ο οργανισμός επέδειξε τον δέοντα σεβασμό και αυτό διαφάνηκε τόσο μέσα από την περιγραφή των γεγονότων, αφού όπως είπε *«μέσα από τα λόγια των παρουσιαστών γινόταν αντιληπτό ότι συμπάσχουμε»*, ότι ήταν εγκληματικό - φρικτό αυτό που συνέβη, όσο και μέσα από το γεγονός ότι ο οργανισμός μετέδωσε μόνο όσα προέρχονταν από αξιόπιστες και επιβεβαιωμένες πηγές.
- Ως προς τις παραβάσεις του Κανονισμού 24(2)(ε), ο κ. Καρεκλάς ανέφερε ότι ο οργανισμός είναι πάντοτε πολύ προσεκτικός όταν προβάλλονται θέματα που σχετίζονται με ανήλικους. Στη συγκεκριμένη περίπτωση όταν ο οργανισμός είχε την πληροφορία των γεγονότων από την Αστυνομία και την επιβεβαίωση τους από τον Διευθυντή της Παιδοχειρουργικής Κλινικής του Μακάρειου Νοσοκομείου, τότε προχώρησε στην δημοσιοποίηση του θέματος. Επίσης, το γεγονός ότι τόσο κατά τη διάρκεια που προγράμματος «Μεσημέρι και Κάτι», όσο και κατά τη διάρκεια του «Κεντρικού Δελτίου Ειδήσεων», φιλοξενήθηκαν οι δηλώσεις της κ. Αναστασίας Παπαδοπούλου, σε συνδυασμό με τις δηλώσεις όλων των άλλων ειδικών, αποδεικνύει την σοβαρότητα του οργανισμού και την πρόθεσή του να προβληθούν επιστημονικά τεκμηριωμένες απόψεις.
- Ως προς τις παραβάσεις του Κανονισμού 28(1), ο κ. Καρεκλάς ανέφερε ότι ο πατέρας έτυχε δίκαιης και ορθής συμπεριφοράς, αφού η πληροφορία της σύλληψής του για διευκόλυνση της διερεύνησης και ότι αυτός ήταν ο κύριος ύποπτος, ήταν σωστή και προήλθε από την Αστυνομία. Επιπρόσθετα, ο κ. Καρεκλάς υποστήριξε ότι και η

πληροφορία που μεταδόθηκε κατά τη διάρκεια του «Κεντρικού Δελτίου Ειδήσεων» ότι «*μεταξύ των όσων διερευνώνται είναι και το ενδεχόμενο (σ.σ οι γονείς) να προέβησαν σε αυτή την πράξη προκειμένου να εξασφαλίσουν μόνιμη διαμονή στην Κύπρο*» προήλθε από την Αστυνομία, χωρίς να γνωρίζει αν όντως ισχύει.

Στην θέση του Μέλους της Αρχής κ. Σέργιου Ποΐζη ότι κανένας δεν μπορεί να γνώριζε τι πραγματικά συνέβη γι' αυτό και θα έπρεπε να προβάλλονταν μόνο οι επίσημες τοποθετήσεις των αρμόδιων υπηρεσιών, ο κ. Καρεκλάς ανέφερε ότι ποτέ δεν αποκαλύπτονται οι δημοσιογραφικές πηγές και ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση, αυτές προέρχονταν μέσα από την Αστυνομία. Στην ερώτηση του κ. Ποΐζη αν έπρεπε ο οργανισμός να περιμένει για λίγο μέχρι να ξεκαθαριστεί η κατάσταση πριν δημοσιοποιήσει οτιδήποτε, ο κ. Καρεκλάς απάντησε ότι οι δημοσιογράφοι δεν λειτουργούν με αυτό τον τρόπο, δηλαδή το να περιμένουν και ότι από τη στιγμή που υπάρχει διερεύνηση από μέρος του δημοσιογράφου και επιβεβαίωση μέσα από τις διάφορες πηγές, τότε υπάρχει και άμεση πληροφόρηση.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των προφορικών εξηγήσεων του οργανισμού, όπως έχουν εκφραστεί από τον Διευθυντή Ενημέρωσής του και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του εν λόγω προγράμματος, κρίνουμε ότι:

Ο τηλεοπτικός οργανισμός στις **20.02.2019**, μεταξύ των ωρών **10:55-13:30**, μετέδωσε στο πλαίσιο του ειδησεογραφικού προγράμματος «**Μεσημέρι και Κάτι**», την είδηση σχετικά με «**τη ρήξη παρθενικού υμένα βρέφους πέντε (5) μηνών**» και στο πλαίσιο του κεντρικού Δελτίου Ειδήσεων «**Τομές στα Γεγονότα**», που μεταδόθηκε μεταξύ των ωρών **20:20 – 21:20**, ρεπορτάζ σχετικά με «**τη ρήξη παρθενικού υμένα βρέφους πέντε (5) μηνών**»:

- που δεν διεπόνταν από την αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ανήλικου παιδιού, της μητέρας και του πατέρα του (υποστοιχεία 1 και 5).
- που είχαν θέμα τη βία εναντίον παιδιού και πιθανόν να προκάλεσε φόβο, χωρίς να ληφθεί ειδική πρόνοια ώστε αυτό να προπαρασκευαστεί με ευαισθησία (υποστοιχεία 2 και 6).
- με αναφορές στον πατέρα του παιδιού, ο οποίος δεν απήλαυσε δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς (υποστοιχεία 3 και 7).
- κατά τα οποία μεταδόθηκαν πληροφορίες που δυνατόν να οδήγησαν στην αποκάλυψη της ταυτότητας ανήλικου παιδιού, το οποίο εμπλεκόταν σε αστυνομική διαδικασία (υποστοιχεία 4 και 8).

(Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στις σελίδες 4 – 14 της παρούσας απόφασης).

Αναφορικά με τις προφορικές θέσεις / εξηγήσεις του οργανισμού, όπως αυτές έχουν εκφρασθεί κατά την ενώπιον της Αρχής διαδικασία ημερομ. **2.10.2019**, η Αρχή επισημαίνει τα ακόλουθα:

Ως προς τον ισχυρισμό του κ. Καρεκλά ότι ο οργανισμός χειρίστηκε με υπερβολική προσοχή το θέμα και ότι η περιγραφή των γεγονότων ήταν περιορισμένη, επιδεικνύοντας έτσι τον απαραίτητο σεβασμό απέναντι στο βρέφος και την οικογένειά του, η Αρχή διαφωνεί και θεωρεί ότι ο οργανισμός δημοσιοποίησε ένα θέμα που δεν έπρεπε καν να καλυφθεί στην ειδησεογραφία και μάλιστα τη στιγμή που η Αστυνομία προσπαθούσε να το διερευνήσει διακριτικά, με όλα τα ενδεχόμενα να εξετάζονται και με τους αρμόδιους φορείς (ήτοι την Αστυνομία και την Επίτροπο Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού) να καλούν εξ αρχής τους οργανισμούς να επιδείξουν ιδιαίτερη

προσοχή στις αναφορές και γενικότερα στην παρουσίαση του θέματος. Ο οργανισμός με την πληροφορία και μόνο «της ρήξης παρθενικού υμένα σε 5μηνο βρέφος» ζήτησε αμέσως δηλώσεις στη βάση της αιωρούμενης υποψίας ότι το μωρό υπέστη κακοποίηση. Επιπλέον, έγινε αποκάλυψη βασικών πτυχών της κατάθεσης της μητέρας στην Αστυνομία εκ των οποίων ότι **«Σύμφωνα με πληροφορίες, η νεαρή μητέρα από την Σομαλία ισχυρίστηκε στην αστυνομία ότι είχε αφήσει το βρέφος με τον πατέρα του και πήγε στην εργασία της. Ανέφερε παράλληλα ότι προτού αποχωρήσει έδειξε τη διαδικασία αλλαγής πανιού στο σύζυγο της και ενδεχομένως οι εκδορές που φέρει να προκλήθηκαν από αυτή τη διαδικασία. Όπως ήταν αναμενόμενο οι ανακριτές δεν πείστηκαν και προχώρησαν στη σύλληψη του συζύγου της»**. Κατά τη διάρκεια του προγράμματος «Μεσημέρι και Κάτι» έγιναν επανειλημμένες αναφορές σε **«βιασμό πέραν πάσης αμφιβολίας, επιβεβαιωμένο περιστατικό, έχει τεθεί υπό σύλληψη ο πατέρας, οι υποψίες είναι εναντίον του πατέρα κ.α.»** Η Αρχή θεωρεί ότι οι πιο πάνω αναφορές σε συνδυασμό με τις ερωτήσεις προς τον κ. Τσιβιτανίδη για να αναλύσει ιατρικά το **πώς μπορεί να επέλθει η ρήξη παρθενικού υμένα πλην του βιασμού**, αποτελούν σαφή παράβαση της ιδιωτικής ζωής του παιδιού και της οικογένειάς του και αναμφίβολα δεν διέπονται από την αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας και της υπόληψης τους.

Στον ισχυρισμό του οργανισμού ότι προβλήθηκε ένα γεγονός το οποίο ήταν επιβεβαιωμένο από αξιόπιστες και επιβεβαιωμένες πηγές (από την Ιατροδικαστή που εξέτασε το βρέφος, από την Αστυνομία και τον Διευθυντή της Παιδοχειρουργικής Κλινικής του Μακάρειου Νοσοκομείου) και ότι ουδέποτε μεταδόθηκαν οποιεσδήποτε ψευδείς ειδήσεις (fake news), η Αρχή κρίνει σκόπιμο να διευκρινίσει ότι στην παρούσα υπόθεση δεν εξετάζει πιθανές παραβάσεις που αφορούν στην ακρίβεια, την αντικειμενικότητα, την αμεροληψία, την πολυμέρεια ή και τη μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα των προγραμμάτων και ότι η Αρχή κατανοεί ότι η κύρια πληροφόρηση για τα σχετικά ρεπορτάζ προήλθε σε μεγάλο βαθμό από τον αρμόδιο γιατρό και ο

οργανισμός βασίστηκε στην αξιοπιστία των δηλώσεων αυτών. Η Αρχή ωστόσο επισημαίνει ότι η διάψευση εκ των υστέρων των αναφορών περί σεξουαλικής κακοποίησης και βιασμού του βρέφους αποδεικνύει αφενός ότι οι οργανισμοί πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στο υλικό που μεταδίδουν και θα πρέπει να διερευνούν και να διασταυρώνουν την όποια πληροφορία, ακόμα κι αν αυτή προέρχεται από πηγή «πέραν πάσης αμφιβολίας αξιόπιστη». Αφετέρου, με αφορμή το συγκεκριμένο συμβάν, οι οργανισμοί θα πρέπει να αναθεωρήσουν το τι αποτελεί είδηση, οφείλοντας να φιλτράρουν με μεγαλύτερη προσοχή τον όγκο των πληροφοριών που φτάνουν κοντά τους, ξεχωρίζοντας τι αξίζει και πρέπει να μεταδοθεί, από αυτά που δεν έχουν καμία χρησιμότητα στην ενημέρωση, παρά μόνο ανήκουν στις ειδήσεις που παραβιάζουν την ιδιωτική ζωή ανθρώπων και δη ανηλίκων και τρέφουν αχρείαστο κοινωνικό σχολιασμό αυτών που εμπλέκονται στις εκάστοτε υποθέσεις.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι η αποκάλυψη της εθνικότητας του βρέφους και των γονιών του δεν υποδηλώνει και αποκάλυψη της ταυτότητάς τους, από τη στιγμή που δεν αποκαλύφθηκαν άλλες πληροφορίες για αυτούς, η Αρχή διαφωνεί και επισημαίνει ότι οι αναφορές στην εθνοτική καταγωγή των γονέων του παιδιού (*«πρόκειται για παιδί Σομαλών γονιών, το παιδί είναι Σομαλών γονιών, η νεαρή μητέρα από την Σομαλία»*) σε συνδυασμό με την αναφορά ότι *«μεταξύ των όσων διερευνώνται είναι και το ενδεχόμενο (σ.σ οι γονείς) να προέβησαν σε αυτή την πράξη (σ.σ σεξουαλική κακοποίηση του παιδιού τους) προκειμένου να εξασφαλίσουν μόνιμη διαμονή στην Κύπρο»* ενδεχομένως να οδηγήσουν στον στιγματισμό του παιδιού και της οικογένειάς του, λαμβάνοντας υπόψη τη μικρή εθνοτική ομάδα Σομαλών που υπάρχει στην Κύπρο. Η Αρχή θεωρεί ότι δεν υπήρχε οποιοσδήποτε λόγος ο οργανισμός να αναφέρει τις εν λόγω πληροφορίες, οι οποίες εν πάση περιπτώσει δεν προσέφεραν οτιδήποτε στην είδηση και τονίζει ότι οι πιο πάνω αναφορές οδηγούν σε ενδεχόμενη αποκάλυψη της ταυτότητας του πεντάμηνου παιδιού και επίσης, συντηρούν ρατσιστικά στερεότυπα. Όλες οι πιο πάνω αναφορές σε συνδυασμό με τα υπονοούμενα περί ενοχής του

πατέρα οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τόσο το παιδί, όσο και οι γονείς του δεν απήλαυσαν ορθής, δίκαιης και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς. Ακόμα και στις περιπτώσεις που οι πληροφορίες προέρχονται από δηλώσεις κάποιου επισήμου με αρμοδιότητα να μιλήσει για το θέμα ή των γονέων/κηδεμόνων του παιδιού, δεν πρέπει να δημοσιεύονται τέτοιες πληροφορίες εάν αυτές αποκαλύπτουν την ταυτότητα του παιδιού, επεμβαίνουν στην ιδιωτική του ζωή, δεν σέβονται την αξιοπρέπειά του και το στιγματίζουν. Ορθώς ο Δρ. Ανδρέας Νεοφύτου, Εκτελεστικός Διευθυντής του Μακάρειου Νοσοκομείου κληθείς να σχολιάσει το ενδεχόμενο της σεξουαλικής κακοποίησης του βρέφους, κατά τη διάρκεια του Κεντρικού Δελτίου Ειδήσεων στις 20.02.2019, μεταξύ άλλων ειπε: **«Κατ' αρχήν η γνώμη η δική μου είναι ότι αυτά τα περιστατικά δεν έπρεπε να καταλήγουν στα δελτία ειδήσεων αλλά να περιορίζονται αποκλειστικά καθαρά στον ιατρικό έλεγχο όπως επίσης εάν χρειαστεί οι κοινωνικές υπηρεσίες ή η αστυνομία.»**

Η Αρχή συστήνει στον οργανισμό όπως επισύρει την προσοχή των Λειτουργών του στις πρόνοιες του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (πρόνοιες για σεβασμό της ιδιωτικής ζωής, της αξιοπρέπειάς και της δίκαιης και ορθής μεταχείρισης κάθε προσώπου) και στον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας, που προνοεί ότι «Τα ΜΜΕ και οι λειτουργοί των υποχρεούνται να τηρούν τις πρόνοιες της Διεθνούς Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Παιδί» (άρθρο 11). Περαιτέρω, ένας χρήσιμος οδηγός για τη διαχείριση θεμάτων που αφορούν στο παιδί είναι η έκδοση της UNICEF, που εξέδωσε στην Κύπρο η Επίτροπος Προστασίας Δικαιωμάτων του Παιδιού με τίτλο «Τα ΜΜΕ και τα Δικαιώματα των Παιδιών. Ένας οδηγός για δημοσιογράφους».

Τέλος, η Αρχή λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ρόλος των ΜΜΕ γενικότερα ως προς την ευαισθητοποίηση του κοινού για τα θέματα σεξουαλικής κακοποίησης

ανηλίκων είναι ουσιώδης και οι δημοσιογράφοι δεν μπορούν παρά να είναι σύμμαχοι των υπηρεσιών που αγωνίζονται γι' αυτό, τονίζει ότι οι οργανισμοί οφείλουν να είναι πολύ προσεκτικοί και να μην δημοσιεύουν βεβιασμένα και αβασάνιστα ειδήσεις για τα συγκεκριμένα θέματα, προκειμένου να προληφθούν περιπτώσεις όπως η προκείμενη. Επιπλέον, η κάλυψη του οργανισμού για τα θέματα σεξουαλικής κακοποίησης δεν μπορεί να περιορίζεται σε συγκεκριμένα περιστατικά, τα οποία διοχετεύουν, μάλιστα, στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αποκάλυψη της ταυτότητας ανηλίκων και τους επαναθυματοποιούν. Με αυτό τρόπο ενδεχομένως θα αποθαρρυνθούν άλλα θύματα σεξουαλικής κακοποίησης από το να καταγγείλουν την περίπτωση τους, φοβούμενα ότι η ιδιωτική τους ζωή θα εκτεθεί στα ΜΜΕ. Ή θα αποθαρρυνθούν πρόσωπα του οικείου περιβάλλοντος παιδιών, οι οποίοι υποψιάζονται ότι οι ανήλικοι είναι ενδεχόμενα θύματα σεξουαλικής κακοποίησης, από του να προβούν σε καταγγελία φοβούμενα ότι η καταγγελία τους θα διαρρεύσει στα ΜΜΕ. Η συζήτηση για τα θέματα σεξουαλικής κακοποίησης είναι καλύτερο να τοποθετηθεί σε ένα ευρύτερο πλαίσιο, με τη φιλοξενία εξειδικευμένων επαγγελματιών που μπορούν να αναφερθούν στη σχετική νομοθεσία, στα χαρακτηριστικά των περιστατικών, σε στατιστικά, στους τρόπους πρόληψης και στις συνέπειες για τα θύματα. Θα μπορούν να δώσουν, έτσι, πληροφορίες σχετικά με το τί πρέπει να κάνει κάποιος όταν υποψιάζεται ότι μια ανήλικη/ος είναι θύμα σεξουαλικής κακοποίησης ή πώς πρέπει να αντιδράσει όταν του εξομολογηθεί μια ανήλικη/ος ότι έπεσε θύμα σεξουαλικής κακοποίησης ή πώς στηρίζουμε τα θύματα. Στο πλαίσιο αυτών των συζητήσεων μπορούν να τοποθετούνται συγκεκριμένες ιστορίες και περιστατικά σεξουαλικής κακοποίησης ανηλίκων, τα οποία έχουν εξακριβωθεί πέραν πάσης αμφιβολίας ως τέτοια, εφόσον έχει προστατευθεί η ταυτότητα των παιδιών.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου **26(1)(ε) (υποστοιχεία 1 και 5)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε

μεταγενέστερα) και των Κανονισμών **24(2)(ε)** (υποστοιχεία 2 και 6), **28(1)** (υποστοιχεία 3 και 7) και, **32(3)(δ)** (υποστοιχεία 4 και 8) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Η Αρχή έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως και / ή προσωπικώς για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ

Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Μ.Κ

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 19/2019(3)

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΚΑΝΑΛΙ ΣΙΓΜΑ(SIGMA TV)» ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «SIGMA RADIO T.V PUBLIC LTD»

Ημερομηνία Απόφασης: 29 Ιανουαρίου, 2020

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούστου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Αγγελικής Λαζάρου, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

Το Μέλος της Αρχής κ. Τάσος Κυρμίτσης, αν και παρευρέθηκε κανονικά στη συνεδρία, αποχώρησε κατά την εξέταση της πιο πάνω υπόθεσης, με βάση τις αρχές που αποφασίστηκαν στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση αρ. 140/2009.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **2 Οκτωβρίου 2019** η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 26(1)(ε)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των **Κανονισμών 24(2)(ε), 28(1) και 32(3)(δ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο προνοεί τα εξής:

26(1) Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές –
(ε) του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου·

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν τα ακόλουθα:

24(2) Οι πιο κάτω κανόνες ισχύουν στα δελτία ειδήσεων και στις ενημερωτικές εκπομπές:

(ε) λαμβάνεται ειδική πρόνοια για ρεπορτάζ με θέμα τη βία εναντίον παιδιών, γυναικών ή ηλικιωμένων, που πιθανόν να προκαλέσουν φόβο, ώστε αυτά να προπαρασκευάζονται με ευαισθησία.

28(1): Τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται σε εκπομπή απολαύουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.

32(3) Απαγορεύεται –

(δ) η δημοσιοποίηση των ονομάτων ανηλίκων που εμπλέκονται σε αστυνομικές ή δικαστικές διαδικασίες και η μετάδοση οποιασδήποτε πληροφορίας που δυνατόν να οδηγήσει στην αποκάλυψη της ταυτότητάς τους.

Η Αρχή έδωσε στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των κατά την κρίση της επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **26.11.2019** κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής κυρώσεων γραπτώς και/ή προσωπικώς, ως επιλέξει, είτε αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του. Επιπλέον, η Αρχή ενημέρωσε τον οργανισμό πως εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, να τις υποβάλει εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής και εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, να πληροφορήσει σχετικά την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή. Τονίστηκε, επίσης, ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις πιο πάνω προθεσμίες η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο οργανισμός, με επιστολή της δικηγόρου του, κ. Ελένης Πελεκάνου (Χρίστος Πατσαλίδης Δ.Ε.Π.Ε), ημερομ. **9.12.2019**, απέστειλε τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής κυρώσεων (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'**).

Αναφορικά με τις γραπτές θέσεις / εξηγήσεις του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, όπως αυτές έχουν εκφρασθεί από τη Δικηγόρο του στην επιστολή της ημερομ. 9.12.2019, η Αρχή επισημαίνει τα ακόλουθα:

Στον ισχυρισμό της δικηγόρου του οργανισμού ότι *το επίδικο ρεπορτάζ έγινε με σκοπό την άμεση και αντικειμενική ενημέρωση του κοινού, θεωρώντας ότι οι δηλώσεις του γιατρού αποτελούσαν την πλέον αξιόπιστη πηγή για το πιο πάνω θέμα, το οποίο απασχολούσε την Κυπριακή κοινωνία εκείνη τη μέρα*, η Αρχή επαναλαμβάνει, ως η απόφασή της ημερομ. 2.10.2019, ότι στην παρούσα υπόθεση δεν εξετάζει πιθανές παραβάσεις που αφορούν στην ακρίβεια, την αντικειμενικότητα, την αμεροληψία, την πολυμέρεια ή / και τη μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα των προγραμμάτων και ότι κατανοεί ότι η κύρια πληροφόρηση για τα σχετικά ρεπορτάζ προήλθε σε μεγάλο βαθμό από τον αρμόδιο γιατρό και ότι ο οργανισμός βασίστηκε στην αξιοπιστία των δηλώσεων αυτών. Η Αρχή ωστόσο

επισημαίνει ότι η διάψευση εκ των υστέρων των αναφορών περί σεξουαλικής κακοποίησης και βιασμού του βρέφους αποδεικνύει αφενός ότι οι οργανισμοί πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στο υλικό που μεταδίδουν και θα πρέπει να διερευνούν και να διασταυρώνουν την όποια πληροφορία, ακόμα κι αν αυτή προέρχεται από πηγή «πέραν πάσης αμφιβολίας αξιόπιστη». Τονίζεται επίσης ότι, με αφορμή το συγκεκριμένο συμβάν, οι οργανισμοί θα πρέπει να αναθεωρήσουν το τι αποτελεί είδηση, οφείλοντας να φιλτράρουν με μεγαλύτερη προσοχή τον όγκο των πληροφοριών που φτάνουν κοντά τους, ξεχωρίζοντας τι αξίζει και πρέπει να μεταδοθεί, από αυτά που δεν έχουν καμία χρησιμότητα στην ενημέρωση, παρά μόνο ανήκουν στις ειδήσεις που παραβιάζουν την ιδιωτική ζωή ανθρώπων και δη ανηλίκων και τρέφουν αχρείαστο κοινωνικό σχολιασμό αυτών που εμπλέκονται στις εκάστοτε υποθέσεις.

Η Αρχή επαναλαμβάνει όλα όσα επισήμανε στην Απόφαση της ημερομ. **2.10.2019** και τονίζει ότι ο οργανισμός με τον τρόπο που παρουσίασε την είδηση (επρόκειτο για επιβεβαιωμένο περιστατικό βιασμού, ήταν ένοχος ο πατέρας, ποιοι οι τρόποι που μπορεί να επέλθει η ρήξη παρθενικού υμένα πλην του βιασμού, αποκάλυψη της εθνικότητας του βρέφους και των γονιών του, οι γονείς προέβησαν σε αυτή την πράξη για να εξασφαλίσουν μόνιμη διαμονή στην Κύπρο κ.α), δεν προστάτευσε σε καμία περίπτωση το βρέφος και την οικογένειά του, αφού οι πληροφορίες που μετέδωσε δεν διέπονταν από την αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου των εμπλεκόμενων ατόμων.

Επιπρόσθετα, η Αρχή τονίζει ότι οι αναφορές που έγιναν στην εθνοτική καταγωγή των γονέων του παιδιού (*«πρόκειται για παιδί Σομαλών γονιών, το παιδί είναι Σομαλών γονιών, η νεαρή μητέρα από την Σομαλία»*) σε συνδυασμό με την αναφορά ότι *«μεταξύ των όσων διερευνώνται είναι και το ενδεχόμενο (σ.σ οι γονείς) να προέβησαν σε αυτή την πράξη (σ.σ σεξουαλική κακοποίηση του παιδιού τους) προκειμένου να εξασφαλίσουν μόνιμη διαμονή στην Κύπρο»* ενδεχομένως να οδήγησαν στον στιγματισμό του παιδιού και της οικογένειάς του, λαμβάνοντας υπόψη τη μικρή εθνοτική ομάδα Σομαλών που υπάρχει στην Κύπρο.

Η Αρχή θεωρεί ότι δεν υπήρχε οποιοσδήποτε λόγος ο οργανισμός να αναφέρει τις εν λόγω πληροφορίες, οι οποίες εν πάση περιπτώσει δεν προσέφεραν οτιδήποτε στην είδηση και τονίζει ότι οι πιο πάνω αναφορές ενδεχομένως οδηγούν σε αποκάλυψη της ταυτότητας του πεντάμηνου παιδιού και επίσης, συντηρούν ρατσιστικά στερεότυπα. Όλες οι πιο πάνω αναφορές σε συνδυασμό με τα υπονοούμενα περί ενοχής του πατέρα οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τόσο το παιδί, όσο και οι γονείς του δεν απήλαυσαν ορθής, δίκαιης και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.

Η Αρχή λαμβάνει υπόψη την απολογία και την πρόθεση συμμόρφωσης του οργανισμού, πέραν τούτου θεωρεί πολύ σοβαρό το γεγονός ότι ο οργανισμός δημοσιοποίησε ένα θέμα που δεν έπρεπε καν να καλυφθεί στην ειδησεογραφία, τη στιγμή που η Αστυνομία προσπαθούσε να το διερευνήσει διακριτικά, με όλα τα ενδεχόμενα να εξετάζονται και με τους αρμόδιους φορείς (ήτοι την Αστυνομία και την Επίτροπο Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού) να καλούν εξ αρχής τους οργανισμούς να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή στις αναφορές και γενικότερα στην παρουσίαση του θέματος

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιόν της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης της απολογίας του οργανισμού στην επιστολή του ημερομ. 9.12.2019, αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό διοικητικές κυρώσεις για τις παραβάσεις που έγιναν στις 20.2.2019 ως ακολούθως:

Για τις παραβάσεις που έγιναν στις **20.2.2019**, κατά τη διάρκεια του ειδησεογραφικού προγράμματος «**Μεσημέρι και Κάτι**» το διοικητικό πρόστιμο των **€3.250** ως εξής:

- Για την παράβαση του κανονισμού **24(2)(ε) (υποστοιχείο 2)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), το διοικητικό πρόστιμο των **€650**.
- Για την παράβαση του κανονισμού **28(1) (υποστοιχείο 3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), το διοικητικό πρόστιμο των **€1.300**.
- Για την παράβαση του κανονισμού **32(3)(δ) (υποστοιχείο 4)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), το διοικητικό πρόστιμο των **€1.300**.
- Για την παράβαση του άρθρου **26(1)(ε) (υποστοιχείο 1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), η Αρχή δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνα του **υποστοιχείου 4**.

Για τις παραβάσεις που έγιναν στις **20.2.2019**, κατά τη διάρκεια του Κεντρικού Δελτίου Ειδήσεων «**Τομές στα Γεγονότα**» το διοικητικό πρόστιμο των **€3.250** ως εξής:

- Για την παράβαση του κανονισμού **24(2)(ε) (υποστοιχείο 6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), το διοικητικό πρόστιμο των **€650**.
- Για την παράβαση του κανονισμού **28(1) (υποστοιχείο 7)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), το διοικητικό πρόστιμο των **€1.300**.
- Για την παράβαση του κανονισμού **32(3)(δ) (υποστοιχείο 8)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), το διοικητικό πρόστιμο των **€1.300**.
- Για την παράβαση του άρθρου **26(1)(ε) (υποστοιχείο 5)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως

τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), η Αρχή δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνα του **υποστοιχείου 8**.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των €6.500 που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

ΜΚ

ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου